

Λ 2008
4804 K

МАШҲУР-ЖУСҲ

مشهور ریوسی

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Мәшһүртану ғылыми-практикалық орталығы

Мәшһүр Жүсіп

Шығармалары. 11 том

Павлодар 2007

Мазмұны

Шөженің Шоң биге айтқаны	3
Қазақтың түбі.....	3
Қыз тәрбиесі туралы	10
Аманкүл абыз.....	12
Қосдәулет әңгімесі.....	12
Абылайдың Бұқар жыраудың көңілін сұрауы	12
Күн, Ай және адам денелері	13
Бір шайырдың сөйлеген насихаты.....	14
Түрлі әңгімелер.....	14
Ғылым-білім (бірінші әңгіме).....	16-27
Мәшһүр Жүсіптің «Адам мүшелері» өлеңі	21
Шүкіршілік тағылымы	27
Назым	31
Ғылым-білім (екінші әңгіме).....	32
Мінез түзету хақында	32
Ғылым-білім (үшінші әңгіме)	40
Сөз өнері туралы.....	44
Мәшһүр Жүсіп уағызы	46
«Басқа пәле – тілден» – деудің мәнісі	52
Жыл мезгілдері туралы	55
Ризық туралы	58-65
[Мәшһүр Жүсіп өлеңі] Жаратылыс сыры	62
Нәпсі, рух туралы	65
Алла тағаланың шеберлігі	74
Екі тіленші әңгімесі.....	82
Үш асыл туралы.....	87
Жан ғаламы	93
Атасының аты білінбей, өз аты шыққан ерлер (екінші нұсқа).....	103
Әмір Темір көреген (бірінші әңгіме).....	105
Түркістан шаһары туралы	109
Қазақ тегі туралы бір әңгіме	111
Жеті Құран әңгімесі (екінші нұсқа).....	112
Орманбет хан әңгімесі	113
Бұрынғы замандағы құн төлеу (екінші нұсқа).....	116
Абылайдың қырғыз-өзбекке жорығы (екінші нұсқа).....	116

Абылай ұрпақтары (үшінші нұсқа)	117
Абылайдан кейінгі хандар (екінші нұсқа)	117
«Кенесары-Наурызбай» дастаны (бірінші нұсқа)	118
Наурызбай мен Жанқабыл қақтығысы (екінші нұсқа).....	118
Тарихи бір дерек	118
Өзбек хандары туралы.....	119
Мәшһүр Жүсіп «Фибратнама» өлең (бірінші нұсқа)	120
Жеке деректер	124
Төрелер шежіресі	124
Ғылым-білім (төртінші әңгіме).....	124
Қан, жан, ғақыл.....	130
Ғылым-білім (бесінші әңгіме).....	134
Тәубе (түп) ағашы	137
Мәшһүр Жүсіптің «Мықдима» өлеңі.....	138
Дін тағылымы (бірінші әңгіме).....	139
Әмен Көпейұлы өлеңдері.....	140
Сөз тапқыш – Афоризм.....	144
Накыл сөз	145
Мәшһүр Жүсіптің «Иман жолдас» өлеңі	146
Мақалдар	146
Мәшһүр Жүсіп өмірі.....	147
Мәшһүр Жүсіптің «Тарының қауызындай» өлеңі	148
Бір үзік шежіре.....	148
Қыз жұмбағының шешуі (екінші нұсқа).....	149
Ғылым-білім (алтыншы әңгіме).....	151
Қазақ мақалдары туралы (үшінші нұсқа).....	155
Накыл сөздер, мақалдар.....	156
Енді бір деректер	170
Әмір Темір көреген (екінші әңгіме).....	172
Ноғайлыдан шыққан Мөңке бидің сөзі (екінші нұсқа).....	173
«Абылай аспаған сары бел» – аталған мәнісі» дерегі	176
«Алланың шайтанынан адамның шайтаны күшті» – деген сөз (екінші нұсқа)	176
Мәшһүр Жүсіп өлеңі	178
Бір ұғып алып айтып жүретұғын сөз.....	178
Он екі жыл аттары	178
[Географиялық мәліметтер]	179
[Мәшһүр Жүсіп өлеңі]	179

Нұрман сөзі (бірінші нұсқа).....	181
Түрлі деректер	182
Әмен Көпейұлы (1888–1921) өлеңі	184
Ұлбике мен Жангел айтысы (екінші нұсқа).....	185
Ұмсын мен Заман қожа айтысы (екінші нұсқа)	188
Тағы бір деректер.....	189
Сақау мен Тоғжан айтысы (екінші нұсқа)	190
Шөже мен Шортанбай қағытпасы	192
Жаяу Мұса туралы	192
Мөңке би сөзі (үшінші нұсқа)	193
Тақпақ	195
Өмірбаяндық бір үзік дерек	197
Едігенің Тоғаспен құда болуы (үшінші нұсқа).....	198
«Бодансыз Керей» – аталу мәнісі.....	203
Арғын-Сүйіндік – Айдабол шежіресі жалғасы	207
Нәпсінің тарихы.....	208
Пайғамбар мен кәпірлер соғысы.....	208
Қазақ шежіресі (тоғызыншы нұсқа)	210
Ғылымға берілгендік үлгілері	211
Шайтаннан адамның жеңілуі мәнісі	212
Адам денесін ай, жылмен салыстыру	213
Сарандықтың зияны туралы.....	214
Қыз жұмбағының шешуі (үшінші нұсқа).....	217
Ниет туралы	219
Біреп сөздер мәнісі.....	220
Дін тағылымы (екінші әңгіме)	222
Дін тағылымы (үшінші әңгіме).....	223
Адамдар тілін байлауға болмайтыны	226
Мұхаммед пайғамбар туралы	227
Айырбастың қалай құнсызданғаны туралы	229
Мәшһүр Жүсіп өлеңдері.....	230
Бұқар жырау	231
Қазақ мақалдары.....	231
«Шығасы шықпай, кіресі кірмейді» мақалының шығу төркіні (екінші нұсқа).....	234
Мәшһүр Жүсіптің «Шайтанның саудасы» өлеңі (екінші нұсқа).....	238
Қазақ мақалдары.....	242
Ақыл мәнісі	243

Өзін жерлеуге байланысты Мәшһүр Жүсіптің айтқан ескертпесі.....	244
Қазақ мақалдары, нақыл сөздері	245
Мәшһүр Жүсіптің «Қиямет ахуалы» дастаны (екінші нұсқа).....	246
Мәшһүр Жүсіптің «Сүлеймен мен Ібіліс» өлеңі (екінші нұсқа).....	257
Мәшһүр Жүсіптің «Шайтанның саудасы» өлеңі (үшінші нұсқа)	261
Мәшһүр Жүсіптің «Мифраж» дастаны (екінші нұсқа).....	263
Мәшһүр Жүсіптің «Ібіліс шайтан хикаясы» дастаны (екінші нұсқа).....	277
Мәшһүр Жүсіптің он екі мүшесіне амандасқаны.....	284
Мәшһүр Жүсіптің «Қатын хақында» өлеңі.....	285
Мәшһүр Жүсіптің «Ит дүние» өлеңі	286
Мақал, жұмбақ және нақыл сөз.....	286
Абылайдан кейінгі хандар (үшінші нұсқа).....	288
Мәшһүр Жүсіптің «Исабек ишан» өлеңі (екінші нұсқа).....	289
Мәшһүр Жүсіптің «Бак құсы» өлеңі (екінші нұсқа).....	294
Кәрілік туралы	295
Шортөкен сөзі.....	296
Өлім хикаясы [кетіп баяны]	296
Белгісіз бір мәтін аяғы	296
Қазақ мақалдары	296
Едігеннің Тоғаспен құда болуы (төртінші нұсқа).....	297
Мәшһүр Жүсіптің «Сүлеймен мен Байғыз» өлеңі (екінші нұсқа).....	302
Мәшһүр Жүсіптің «Жетпіс бап» – дастандар шоғыры (екінші нұсқа).....	305
Он екінші бап.....	305
Мәшһүр Жүсіптің «Пайғамбарға сенбеушілер хикаясы» туындысы	309
Түсініктер.....	326